

Det er trist. Det er gråt. Og jeg synes ærligt talt også, det er en smule beskæmmende. Her indbyder regeringen til bredt samarbejde, og hvad er svaret så? Det er: Æv, bæh, buh, vel vil vi ej. Vi vil have et valg.

Men på sin vis kan jeg måske godt sætte mig ind i oppositionens stærke ønske om et valg. For hver dag der går, bliver det jo mere og mere tydeligt for alle, at oppositionen ikke har nogen sammenhængende politik, og at et valg næsten ville være en befrielse fra den daglige pinsel, det må være for Socialdemokratiet og De Radikale at formulere et alternativ.

Kl. 21.25

Nu lovede jeg i min åbningstale at give partierne en ekstra chance for at indgå i det brede samarbejde, og jeg vil gerne sige, at det tilbud står jeg ved, og det gør jeg bl.a. ved ikke at udskrive valg. Så får Socialdemokratiet og De Radikale lidt ekstra tid til at finde hinanden. Mere generøst kan det næsten ikke blive.

Nu er der så fremsat et forslag til vedtagelse, som indeholder en opfordring til mig om at udskrive et valg. Men jeg vil godt for ikke at trække spændingen unødigt ud slå følgende fast: Jeg agter som statsminister at leve op til mit ansvar i henhold til grundloven. Det indebærer, at jeg skal sørge for, at der afholdes valg inden valgperiodens udløb. Der vil jeg gerne slå fast. Men inden for de rammer har jeg frie hænder til at beslutte tidspunktet for valget. Sådan er det, og sådan forbliver det.

Men helt ærligt undrer jeg mig lidt over det forslag til vedtagelse, der er fremsat. Rent bortset fra, at man ikke har ønsket at diskutere det i dag, så afslører det jo også, at der tilsyneladende er blevet forhandlet på skrømt fra oppositionens side under forhandlingerne om en ny kommunalreform. For hvis synspunktet virkelig er det, som står i forslaget til vedtagelse, at man ikke må vedtage en kommunalreform, uden at der først har været afholdt valg, så skulle man da vist have sagt det ved indledningen af forhandlingerne. Det var der ikke nogen der sagde. Man gik i gang med forhandlingerne, og vi var jo i virkeligheden så tæt på at have en aftale.

Sandheden er jo, at hvis vi så havde fået en aftale – og det kunne vi såmænd lige så godt have fået og ikke som nu, hvor vi ikke fik det – var der jo ikke nogen, der havde haft ønsket om, at der så skulle have været valg. Så man kan jo nemt få den tanke, at det hele tiden har været meningen, at man ikke ønskede at gå med i en

aftale, fordi man hellere ville køre oppositionspolitik.

Men jeg vil gerne sige, at det da også er min opfattelse, at det er meget naturligt, at befolkningen er med i overvejelserne om en kommunalreform, og det er jo faktisk også, hvad der sker mange steder. Det er, som om oppositionen ikke ser, hvad der sker ude i kommunerne, hvor befolkningen allerede er dybt og direkte engageret.

Jeg vil da også gerne sige helt åbent til oppositionen, at jeg selvsagt ikke er modstander af at lade vælgerne komme til orde i denne sag, men det er jo sådan, at et folketingsvalg drejer sig om andet og mere end strukturreformen. Nu er det jo sådan, at grundloven allerede åbner mulighed for, at et mindretal i Folketinget kan begære folkeafstemning om et vedtaget lovforslag. De nærmere regler om det står i grundlovens § 42. Det står altså oppositionen frit for at benytte sig af den grundlovssikrede mindretalsbeskyttelse og begære folkeafstemning om lovforslagene vedrørende en kommunalreform. Det kan man jo bare gøre. Mere demokratisk kan det da vist ikke blive. Der ligger jo mindretalsbeskyttelsen.

Jeg vil gerne føje til, at jeg har sagt det i al fredsommelighed som en beskrivelse af, hvordan den faktiske politiske tilstand og retstilstanden er. Det er ikke en opfordring fra min side, men det er bare en konstatering af, at hvis man virkelig har den opfattelse, så står den mulighed jo åben.

Men det vil jo så rejse en række andre interessante spørgsmål, nemlig: Hvad er det så, de fem partier bag forslaget mere præcis er enige om – altså ud over at være uenige i regeringens reformmodel? Hvad er alternativet til regeringens kommunalreform? Hvad er egentlig alternativet? Hvad er det, vælgerne skal tage stilling til? Skulle de bare sige nej uden at vide, hvad der så kom i stedet for regeringens forslag? Hvad er der reelt at tage stilling til? For der er ikke præsenteret et alternativ.

Sandheden er nemlig, at de fem partier ikke er enige om andet end at være uenige med os. Og det kommer der jo ikke ret meget kommunalreform ud af.

Lad mig bare fra dagens debat fremhæve, at hr. Mogens Nørgård Pedersen fra Kristendemokraterne klart har sagt, at Kristendemokraterne på ingen måde kan støtte udviklingen i retning af større kommuner og større regioner, mens hr. Frank Jensen klart har understreget, at det er et socialdemokratisk ønske at få større regioner og